

Подія/

Банкотно-монетний двір Національного банку України відзначив 20-річчя

The Banknote Printing and Minting Works
of the National Bank of Ukraine celebrated its 20th anniversary

У цехах Банкотно-монетного двору Голова Національного банку України Валерія Гонтарева та члени Правління ознайомилися з технологічними особливостями грошового виробництва.

1 жовтня 2014 року на Банкотно-монетному дворі Національного банку України відбулися урочистості з нагоди 20-річчя з часу його заснування. Відлік своєї історії підприємство веде з ухвалення вже історичної постанови Правління Національного банку України від 28 вересня 1994 року № 157, згідно з якою з 1 жовтня 1994 року було створено Банкотно-монетний двір. Упродовж двох десятиліть підприємство успішно виконує свою важливу місію: забезпечує державу національною валютою – банкнотами і монетами, у тому числі пам'ятними, виготовляє державні нагороди, цінні папери, сувенірну та іншу захищену продукцію.

On 1 October 2014, the Banknote Printing and Minting Works of the National Bank of Ukraine celebrated the 20th anniversary of its foundation. The enterprise's history begins with the historical Resolution of the NBU Board No. 157 dated 28 September 1994, according to which the Banknote Printing and Minting Works was founded. During the two decades, the enterprise successfully carries out its mission i.e. it issues hryvnia-denominated banknotes, coins, including the commemorative ones, state awards, securities, and souvenir and other protected products.

З технічним оснащенням і технологічними можливостями, наявністю висококваліфікованих кадрів вітчизняний Банкотно-

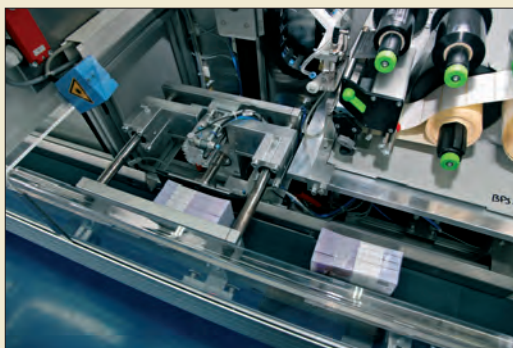
монетний двір був і залишається одним із кращих серед подібних підприємств Європи. У цьому мали змогу переконалися почесні гості, які завітали на підприємство, щоб розділити з його колективом радість відзначення круглої дати: Голова Національного банку України Валерія Гонтарева, члени Правління, директори провідних департаментів НБУ, а також колишні працівники Банкнотно-монетного двору, чия трудова біографія тісно пов'язана із розвитком нової для країни справи грошового виробництва.

Генеральний директор Банкнотно-монетного двору Анатолій Шевчук гостинно запросив почесну делегацію на ознайомчу екскурсію цехами підприємства. Спершу відвідали Банкнотну фабрику – виробничий підрозділ, який став до ладу навесні 1994 року і вписав перші сторінки в історію вітчизняного грошового виробництва. Нині на фабриці наближається до завершення суттєве технічне і технологічне переоснащення, на чому було акцентовано особливу увагу. Серед новинок – цифрові технології виготовлення друкарських форм, система прямого лазерного гравірування форм для інтаглідруку. Або, скажімо, установка з вакуумного нанесення хрому на друкарські форми – таких у світі існує лише два екземпляри: один у Франції, другий – в Україні. Порівняно з гальванічним способом ця технологія значно екологічно безпечніша та суттєво підвищує тиражостійкість друкарських форм.

Парк друкарських машин оновлено найсучаснішим устаткуванням останнього покоління від провідних світових виробників, що забезпечує якісний райдужний, орловський офсетний, орловський інтаглю- (рельєфний) друк. Встановлено обладнання та освоєно технологію нанесення оптично-змінних графічних елементів захисту “Спарк”, застосування яких повністю унеможливить появу підробок. Хоча гривня і тепер – одна з найзахищеніших валют світу, на мільйон банкнот трапляється всього три – чотири фальшивки та й ті дуже низької якості. Натомість рівень контролю якості продукції на Банкнотній фабриці надзвичайно високий, йому немає аналогів у Європі – за останні 5–6 років з обігу не було повернуто жодної неякісної банкноти. Цього досягнуто завдяки 100-відсотковому побанкнотному автоматичному контролю двох десятків параметрів систем захисту продукції, які перевіряються на сортувальній машині зі швидкістю 40 штук за секунду.

– Технічне й технологічне оновлення Банкнотної фабрики, яке ще триває, збільшить її продуктивність із нинішніх 1.7 мільярда до 2.5–3.5 мільярда банкнот чи іншої захищеної продукції на рік. Це відкриває можливості виготовлення грошей для інших держав, розширює перспективи виходу на світовий, надзвичайно конкурентний ринок, – повідомив Анатолій Шевчук.

Другий структурний виробничий підрозділ, який відвідали почесні гості, – Монетний двір. Він на чотири роки молодший за Банкнотну фабрику, введення його в експлуатацію в 1998 році ознаменувало створення в Україні завершеного циклу з виробництва націо-

Одна з найновіших державних нагород – орден Героїв Небесної Сотні.

нальної валюти. На Монетному дворі теж задіяні найновіші техніка і технології, що постійно оновлюються. Зокрема, кілька років тому було повністю замінено карбувальне обладнання з виготовлення розмінних монет, що збільшило обсяги виробництва до 1.2 мільярда штук розмінних монет на рік. А самі монети номіналами 10, 25 і 50 копійок тепер виготовляються не з дорогої алюмінієвої бронзи, а з низьковуглецевої сталі з гальванічним латунним покриттям.

Створено дільницю з виготовлення заготовок для пам'ятних монет із недорогоцінних металів, завдяки чому вдалося повністю відмовитися від закупівлі заготовок, скажімо, з нейзильберу в інших підприємств. Золоті ж та срібні заготовки надходять тепер не з-за кордону, а виключно від вітчизняних виробників, які виготовляють їх із давальницької сировини.

Річна потужність Монетного двору – близько 1 мільйона штук пам'ятних монет із дорогоцінних і недорогоцінних металів, сотні тисяч державних і відомчих нагород та нагрудних знаків, сувенірної продукції. До речі, у цеху з виготовлення орденів та медалей керівники Національного банку мали змогу побачити щойно виготовлені срібні ордени Героїв Небесної Сотні. Цих нагород усього 120, їх вручатимуть сім'ям загиблих під час Революції Гідності.

З великим інтересом гості ознайомилися також із технологією підготовки карбувального інструменту для виготовлення пам'ятних монет найвищої категорії якості карбування “пруф”, процесом карбування пам'ятних монет, їх оздоблення дорогоцінним камінням та кольоровим зображенням за допомогою тамподруку – технологічною новинкою, освоєною Монетним двором кілька років тому, яка полюбилася шанувальникам монетного мистецтва.

Через обмежений час поза увагою почесних гостей Банкотно-монетного двору залишилися ще чимало виробничих етапів та дільниць, нерозкритих секретів вітчизняного грошового виробництва. Але й побаченого вистачило, щоб переконатися у високій якості, ретельному контролі та захищеності продукції підприємства, кваліфікації, сумлінності й відповідальності його колективу.

– Це найбільш технологічне підприємство, яке мені доводилося бачити, дійсно виробництво XXI століття, – заявила Голова Національного банку України Валерія Гонтарева, виступаючи на урочистому зібранні. Від щирого серця вона привітала колектив Банкотно-монетного двору з 20-річним ювілеєм, побажала нових трудових і життєвих перемог. “Роль кожного співробітника підприємства важко переоцінити. Адже всі ви, від керівників до рядових працівників виробництва – справжні майстри своєї справи. Ті досягнення, той рівень інновацій та ефективності, який сьогодні має Банкотно-монетний двір, – це насамперед досягнення трудового колективу, якими варто пишатися”, – наголосила Валерія Гонтарева. І додала: “Ви зробили готівкову гривню захищеною і сильною. Тепер завдання керівництва і всього колективу Національного банку зробити такою ж захищеною і сильною безготівкову гривню”.

За вагомий внесок у виробництво національної валюти, багато-

річну плідну працю та з нагоди 20-ї річниці створення Банкотно-монетного двору кращих спеціалістів підприємства було відзначено пам'ятними знаками, які вручила Голова Національного банку України Валерія Гонтарева. Так, бронзовий пам'ятний знак "Національний банк України" отримали: гравер 6 розряду Монетного двору Михайло Малахов, заступник директора Монетного двору, начальник виробничого відділу Андрій Шаталов, головний інженер Банкотно-монетного двору Юрій Талімонов. Срібним пам'ятним знаком "Національний банк України" нагороджено начальника друкарського цеху Банкотної фабрики Володимира Купіна, директора Монетного двору Володимира Решинського; золотим – заступника директора Банкотної фабрики, начальника виробничого відділу Олександра Глієвого. А генеральному директору Банкотно-монетного двору Анатолію Шевчуку було вручено нагрудний знак "Почесна відзнака Національного банку України". Ще 21 працівника було відзначено грамотами і цінними подарунками.

У своїй доповіді генеральний директор Банкотно-монетного двору Анатолій Шевчук нагадав про основні досягнення підприємства: "За період роботи виготовлено близько 17 мільярдів примірників банкнот різних номіналів, понад 10 мільярдів штук розмінних монет, 16 мільйонів пам'ятних і ювілейних монет, із них 2.3 мільйона монет із золота і срібла". Він детально розповів про технічне і технологічне оновлення, спрямоване на підвищення якості продукції, економічної ефективності та продуктивності виробництва, перспективи виходу на світовий ринок. Анатолій Шевчук щиро подякував високопрофесійному колективу, що сформувався за 20 років, фахівці якого відмінно виконують свою роботу, щедро діляться досвідом із молоддю.

Особливо бурхливими оплесками присутні привітали людей, чий особистий внесок у становлення і розвиток Банкотно-монетного двору важко переоцінити – попередніх генеральних директорів підприємства Анатолія Кришаня, Руслана Арешковича та Олександра Кіреєва. Від керівництва і всього колективу Банкотно-монетного двору кожному з них було вручено цінний пам'ятний подарунок – книгу "Гроші України" в шкіряній обкладинці.

До речі, урочистості відбувалися у щойно збудованому актовому залі на 270 місць. Присутні достойно оцінили якість акустики в затишному амфітеатрі, слухаючи на святковому концерті виступи майстрів оперного мистецтва.

За 20 років Банкотно-монетний двір виготовив:

- близько **17 мільярдів** примірників банкнот гривні;
- понад **10 мільярдів** штук розмінних монет;
- **16 мільйонів** штук пам'ятних та ювілейних монет (із них **2.3 мільйона** штук монет із золота і срібла)

**Юрій Матвійчук,
Yurii Matviichuk,**

"Вісник Національного банку України".
"Herald of the National Bank of Ukraine".

Фото Владислава Негребецького.
Photos by Vladyslav Nehrebetkyi.

Учасники урочистого зібрання.
На передньому плані зліва направо –
генеральні директори Банкотно-монетного двору
у 1994–2014 роках:
Руслан Арешкович, Анатолій Кришань,
Олександр Кіреєв, Анатолій Шевчук.